

# Milarepova propast v Závrtu u Habrůveckých smrků na Habrůvecké plošině. Zápis do literatury o speleologickém průzkumu v letech 2005–2007 (Moravský kras – střed)

Marek Poustevník – Šenkyřík

ZO ČSS 6-31 Speleologický průzkum poustevník Marek

„Po nás přijdou další a zas budou hledat,  
ten výzkum se nezastaví nikdy.“

Arnošt Hloušek Marku Poustevníkovi  
v Habrůvce dne 10. 6. 2007



V letech 2005–2007 provedla ZO ČSS 6-31 Speleologický průzkum poustevník Marek speleologický průzkum Závrtu u Habrůveckých smrků na Habrůvecké plošině. Z jeho výsledků vyjímáme:

Otvírkou závrtu jsme se pokoušeli přispět k objasnění odtoku Habrůveckého podzemního potoka do Krtinského údolí. Nachází se zde neznámá jeskyně (nazýváme ji Habrůvecké Svaté schody) o délce minimálně 1,5 km a denivelaci 120 m (Šenkyřík 2004, Šenkyřík – Hloušek 2006, detailně: Šenkyřík 2006).

Celková hloubka mimořádně náročného speleologického vertikálního výkopu dosáhla 13,6 m. Výkopem byla objevena úvodní partie upcané paleoponorné jeskyně propastovitého charakteru, vázaná na erozně rozšířenou puklinu j. směru, jejíhož absolutního dna nebylo dosaženo. Šířka pukliny je dole okolo 40 cm. Z důvodu nestabilního stropu, nebezpečného odpadávání skalních bloků z bočních stěn, nebylo pracoviště nakonec dobádáno. V sedimentární výplni nás zaujaly četné valouny velmi starých štěrků splavených sem z Habrůvecké náhorní plošiny (černé rohovice, sluňáky, křemeny). Lokalita je nyní kvalitně zabezpečena betonovou skruží s pancéřovou uzávěrou.

Pracoviště u Habrůveckých smrků se proslavilo po celém Moravském krasu zejména díky svému opravdu pozoruhodnému technickému pojetí výzkumu (vysutá těžební plošina, těžební a spouštěcí jehlan), dále romantickým a citlivým zasazením do okolní přírody, jakož i opravdu heroickým pracovním výkonem dvou badatelů: habrůveckého poustevníka Marka a Arnošta Hlouška z Habrůvky.

Protože v červenci 2007 odjíždím na přání svého Mistra do Indie, přenechal jsem svá morální práva na mnou objevených jeskyních (Závrt u Habrůveckých smrků, Poustevníkova Děravka) Milau „Poutníkovi“ Hnízdovi (1964), který byl na můj podnět zvolen předsedou ZO ČSS 6-31 Speleologický průzkum poustevník Marek. Speleologický průzkum ZO 6-31 dál pokračuje v nedávno objevené jeskyni „Poustevníkova Děravka“ na Habrůvecké plošině. Závrt u Habrůveckých smrků přechází do stavu konzervace.

## Literatura

Šenkyřík, P. Marek (2004): Kolorační experiment a speleologické perspektivy Habrůveckého ponoru ve střední části Moravského krasu. – Speleoforum 2004, 23, 23–26. Praha.

**Šenkyřík, P. Marek** (2006): Habrůvecká plošina - úvod do neznámého speleologického problému střední části Moravského krasu. Zpráva o činnosti ZO ČSS 6-31 SPPM za rok 2005. – Acta Speleohistorica 7/2006. s. 1-84, Habrůvka, duben 2006.

**Šenkyřík, P. Marek, Hloušek, A.** (2006): Závrt u Habrůveckých smrků - nové speleologické pracoviště na Habrůvecké plošině (Moravský kras - střed). – Speleofórum 2006, 14. Praha

**Poustevník, M.** (2006): Závrt u Habrůveckých smrků - spuštění první skruže. Zpravodaj Obecního úřadu v Habrůvce, 2006, 2, 10. 10. 2006, 20. Habrůvka.

**Šenkyřík, P. Marek** (2007): Výroční zpráva ZO ČSS 6-31 Speleologický průzkum poustevník Marek za rok 2006. Srpen 2007.

Kompletní dokumentace výzkumu Závrtu u Habrůveckých smrků je zpřístupněna na webu ZO 6-31: [www.marek-poustevnik.cz](http://www.marek-poustevnik.cz).

## Pavouci v jeskyních České republiky

**Vlastimil Růžička**

ZO ČSS 5-07 Antroherpon

Entomologický ústav BC Akademie věd ČR, Braníšovská 31, 370 01 Č. Budějovice; e-mail: [vruz@entu.cas.cz](mailto:vruz@entu.cas.cz)

### Úvod

Pavouci mohou osídlit široké spektrum podzemních prostor – od milimetrových prostor v hlubších vrstvách půdy a v puklinách skalního podloží, přes centimetrové prostory v kamenitých sutích až po metrové prostory v jeskyních, tedy v podzemních prostorách průlezných i pro velkého savce druhu *Homo sapiens* (viz Růžička 1993, 1999b). Různé typy podzemních prostor na sebe mohou navazovat – vchodové části jeskyní mohou protínat síť jemných puklin v podloží či navazovat na okolní kamenité sutě, komínové výplně mohou navazovat na svahové sedimenty. Tak je možné v jeskyních zastihnout i druhy, pro které nemusí být vlastní jeskyně hlavním životním prostředím. Tento článek je věnován pavoukům, jejichž výskyt byl v České republice zjištěn ve velkých podzemních prostorách – jeskyních, a kterí mají k prostředí jeskyní určitý jasně definovatelný vztah.

### Historie výzkumu

Česká speleologie má dobrou mezinárodní úroveň (viz např. časopis Speleofórum). I česká

arachnologie má dobrou mezinárodní úroveň – jako jedna z mála zemí světa máme národní klíč i katalog pavouků (Miller 1971; Buchar, Růžička 2002). Na území České republiky se však tyto dva obory prolnuly poměrně málo.

Historie výzkumu pavouků v našich jeskyních začíná skandálem. Winkel (1856) uvádí nález zcela slepého druhu pavouka *Stalita taenaria* Schiödte, 1847 z jeskyně Býčí skála v Moravském krasu. Absolon (1899) uvádí další nález tohoto druhu ze Sloupských jeskyní a oba nálezy zmiňuje i ve svých dalších pracích (Absolon 1900a, b; Absolon 1912a, b); nález je zmíněn i v Seznamu pavouků Čech a Moravy (Baum 1929). Až Kratochvíl & Miller (1940a) uvádějí věci na pravou míru: „V naší literatuře jsou sice zprávy o výskytu pavouků z rodu *Stalita* v jeskyních Moravského krasu, jsou však liché: druh *Stalita taenaria*, jenž je odtud jmenován Wankelem a Absolonem, je vyslovený endemit jeskyní obývaných Slovinci (Banovina Dravská v Jugoslavii a přilehlé území Terstské v Italií). Lze se domnívat, že jde o úmyslné zavlečení některým ze starších zájemců o jes-